KARLSTADS KOMMUN
karlstadskommun@karlstad.se

2023-11-27

Dnr- SI 2023:5828

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Vålbergsskolan F-6 i Karlstads kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Vålbergsskolan F-6* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Vålbergsskolan F-6* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen av *Vålbergsskolan F-6*.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd
1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen
Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på *Vålbergsskolan F-6* leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att det finns ett strukturerat och systematiskt arbete med att samla in och analysera elevernas kunskapsresultat och elevernas upplevelse av trygghet och studiero. Rektorn följer också upp undervisningens genomförande genom dialog med elevhälsan, medarbetarsamtal med lärare och lektionsbesök utifrån kvaliteten i undervisningen och utifrån trygghet och studiero. Vidare fördelar rektorn resurser utifrån de behov som framkommer av uppföljningen i verksamheten och det finns tydliga rutiner för att fördela och omfördela resurser på skolan. Rektorns analys av resultaten ligger till grund för de utvecklingsinsatser som genomförs och arbetet följs regelbundet upp under läsåret för att se om insatser får avsedd effekt på elevernas måluppfyllelse. Det finns också ett systematiskt arbete med uppföljning och

analys kopplat till hur lärare på olika sätt väver in värdegrundsuppdraget i sin undervisning och rektorn vidtar åtgärder vid behov.

Jämställdhetsarbetet

Granskningen visar att rektorn leder ett strategiskt jämställdhetsarbete i syfte att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet har samma förutsättningar att lära och utvecklas. I granskningen framkommer det exempel på hur lärare i sin undervisning arbetar med jämställdhet och diskussioner förs i arbetslagen om hur arbetet med frågor kopplat till jämställdhet ska genomföras. Skolans kunskapsresultat, enkätresultat och anmälan om kränkande behandling sammanställs uppdelat utifrån kön och analyseras för att identifiera könsrelaterade avvikelser. Utifrån resultaten bedriver rektorn tillsammans med lärarna ett aktivt och medvetet arbete utifrån ett jämställdhetsperspektiv som inkluderar både undervisningens genomförande som utbildningen i stort. Exempelvis har rektorn genomfört förändringar i skolans organisation för att undervisningen i ännu högre utsträckning ska möta både pojkar och flickors behov då rektorn konstaterat att pojkars resultat generellt har varit lägre än flickornas. I granskningen framkommer det också att skolan arbetar medvetet kring att motverka traditionella könsmönster när det gäller exempelvis utbildningsval.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn skapar förutsättningar för lärarna att samverka och följer upp att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen. Rektorn har skapat en mötesstruktur, med dagordning och tydligt innehåll, vilket möjliggör en samverkan för skolans lärare i syfte att utveckla undervisningen. Bland annat arbetar skolan med insatser kopplat till trygghet och studiero, men har även insatser i syfte att utveckla undervisningen och skolans värdegrundsuppdrag. Skolans förbättringsarbete har lett till en ökad samsyn kring undervisningens genomförande utifrån att skapa studiero och öka elevernas trygghet men också för att utveckla en undervisning som möter elevernas behov i högre utsträckning än tidigare. Det finns ett tydligt distribuerat ledarskap på skolan där arbetslagsledare och lärledare bland annat har i uppdrag att leda det systematiska kvalitetsarbetet tillsammans med lärarna, samt återkoppla till rektorn. Rektorn har skapat goda möjligheter för samverkan, kollegialt lärande och utbyte mellan lärarna och elevhälsan på skolan. Både specialpedagog och kurator är regelbundet med på lärarnas veckovisa arbetslagsmöten och de blir som en länk mellan arbetslagen och rektorn. Dessutom är elevhälsan en del i skolans systematiska kvalitetsarbete. Elevhälsomöten sker kontinuerligt under läsåret där elevhälsan och lärarna arbetar yrkesövergripande för att följa upp klassernas behov. Gemensamma rutiner och arbetssätt, kring exempelvis frånvaro och kränkande behandling, är tydliga

för personalen och lärarna följer de rutiner som finns på skolan. Vidare finns det rutiner för att introducera nya eller obehöriga lärare på skolan.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd
1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen 5 kap. 2 § skolförordningen Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Strukturerad och varierande undervisning samt aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är varierad och strukturerad utifrån arbetsuppgifter och aktiviteter. Det framgår av granskningen att lärarna använder olika arbetssätt och har olika metoder för att skapa motivation och möta elevers olika behov så att eleverna ska bli stimulerade och motiverade att arbeta. Vidare arbetar lärarna utifrån en tydlig struktur och de använder olika tekniska hjälpmedel vid genomgångar som bidrar till att göra informationen mer tydlig för eleverna samt underlättar deras deltagande i genomgångarna. Det framgår också att lärarna visar och förklarar för eleverna vad de förväntas lära sig på lektionen och vad som är syftet med undervisningen. Eleverna får ett aktivt lärarstöd så att de förstår, kommer igång och bibehåller sitt engagemang under lektionerna. Lektionen kan avslutas med en kort utvärdering, en sammanfattning eller att de får berätta vad de lärt sig under lektionen. Skolinspektionen observerade vid samtliga lektionsbesök att lärarna använde sig av en liknande lektionsstruktur och gick runt i klassrummet för att hjälpa och lotsa eleverna vidare i uppgifter och material.

Stimulans och anpassning av undervisningen

Granskningen visar att lärarna arbetar med att stärka elevernas självförtroende och motivation till lärande. Det framgår att lärarna anpassar undervisningen utifrån elevernas intressen och behov för att motivera eleverna och bibehålla deras engagemang. Lärarna arbetar för att skapa en god relation till eleverna och på så sätt

skapa förutsättningar för att kunna möta elevernas behov. Under Skolinspektionens observationer förekom det i flera situationer att lärarna uppmuntrade eleverna att anstränga sig och berömde dem för deras arbetsinsatser, vilket stärker bilden av att lärarna har ett bemötande som utvecklar elevernas självförtroende. Vidare visar granskningen att eleverna möter en undervisning som både stimulerar och utmanar dem utifrån deras individuella behov och förutsättningar. Lärarna har god samverkan med varandra och de får stöd från elevhälsan så att de kan utveckla och anpassa undervisningen utifrån elevernas kunskapsnivå.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att undervisningen ger eleverna möjlighet att reflektera över sitt eget lärande och ger dem möjlighet att påverka undervisningens utformning. Det framgår att lärarna i flera ämnen arbetar med att synliggöra lärandet genom att låta eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen som ett sätt att motivera och stödja eleverna att utvecklas och vara aktiva i sitt eget lärande. Det framkommer även exempel på att lärarna är lyhörda inför elevernas önskemål för hur de vill arbeta. Eleverna är även delaktiga i arbetet med trygghet och studiero och ges möjlighet att reflektera över hur dessa områden påverkar undervisningssituationer. Det framkommer också exempel på att eleverna ges möjlighet att utvärdera både lektionerna och vad de har lärt sig i respektive ämne genom tumme upp, exit ticket eller under utvecklingssamtalet. Vidare förs diskussioner på skolan kring hur elevers delaktighet kan se ut i olika åldrar samt hur lärarna arbetar för att synliggöra utveckling och progression för eleverna.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd
3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Trygghet

Granskningen visar att det finns ett aktivt arbete på skolan kring att skapa trygghet för eleverna. Rektorn och lärarna följer regelbundet och på olika sätt upp elevernas upplevda trygghet. Uppföljningen sker bland annat genom att det genomförs enkäter om elevernas trygghet och att det görs kartläggningar av otrygga platser på skolan. Mentorerna har ett tydligt uppdrag att skapa och bibehålla goda relationer med såväl elever som vårdnadshavare som en del i att skapa en trygg miljö för eleverna på skolan. Det bedrivs också ett förebyggande trygghetsarbete på skolan, bland annat genom en gemensam ram för ordningsregler som justeras och utvärderas tillsammans med eleverna i de olika arbetslagen. Eleverna är dessutom delaktiga i ett aktivt arbete med rastaktiviteter. Det finns även ett trygghetsteam på skolan som tillsammans med lärarna arbetar både åtgärdande och med att ta fram årliga insatser. Ett ytterligare exempel är att skolans trygghetssamordnare bedriver ett elevnära socialt arbete.

Studiero

Granskningen visar att det bedrivs ett medvetet arbete, såväl förebyggande som åtgärdande, för att skapa och bibehålla studiero i undervisningen. Det framgår att studieron på skolan kartläggs av lärarna, rektorn och elevhälsan genom regelbundna avstämningar och vid behov vidtar rektorn åtgärder såsom att fördela eller omfördela resurser. Det framgår att lärarna pratar om vad studiero är tillsammans med eleverna och att eleverna själva får reflektera kring vad studiero betyder och innebär i olika situationer tillsammans med lärarna. Vidare visar granskningen att lärarnas medvetna arbete med att möta elevernas behov samt bibehålla elevernas motivation under hela lektionen bidrar till en god arbetsro i klassrummen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd
1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen
9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen
Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn ger lärarna förutsättningar att regelbundet kunna samverka med varandra när de gör sina bedömningar. Samverkan sker både inom skolenheten och tillsammans med lärare på andra skolor inom huvudmannens organisation. Vid bedömning och betygssättning samverkar lärarna med varandra och för diskussioner kring likvärdighet utifrån olika elevexempel. I inkommen dokumentation framgår att skolenhetens arbete för likvärdig bedömning och betygsättning, tillsammans med en förvaltningsövergripande modell som tagits fram, lett till en att lärarna har en ökad samsyn och trygghet i sina bedömningar. Därtill sambedömer lärarna nationella prov både inom och mellan skolor, och i samband med betygsättning finns forum för att lärarna ska kunna samverka och föra diskussioner med varandra.

Diskussion och analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att det finns system för uppföljning och analys av omdömen och betyg och att rektorn analyserar omdömen och betygsättning i syfte att säkerställa likvärdighet. Rektorn har identifierat vissa skillnader i resultat och genom sin analys funnit möjliga orsaker till dessa. Rektorn har även fört diskussioner med lärarna utifrån sin analys och de orsaker hen identifierat. Granskningen visar att rektorn tillsammans med lärarna följer upp och analyserar betyg såväl enskilt som i arbetslag. Vidare har rektorn ett system för uppföljning och analys av lärarnas bedömningar, betyg och omdömen samt analyserar såväl omdömen som bedömningar med syfte att identifiera avvikelser. Det framgår att rektorn följer upp eventuella skillnader mellan till exempel betyg och resultat på nationella prov. Det framkommer även att rektorn även kan ifrågasätta bedömningar om lärarnas egna analyser av de identifierade skillnaderna inte är tillräckliga. Det finns ett pågående arbete för att säkra upp att lärarna känner trygghet i att likvärdigt bedöma och analysera orsaker till resultat.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

X Matilda Yvede

Beslutsfattare
Signerat av: Matilda Yvede

X Karin Karlsson

Föredragande
Signerat av: Karin Karlsson

I handläggningen av ärendet har även utredaren Anna Ödman medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sju lektionsobservationer.
- En gruppintervju med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 18 och 19 oktober. Besöket genomfördes av Karin Karlsson och Anna Ödman.

Vålbergsskolan F-6 är en grundskoleenhet i Karlstad kommun med cirka 260 elever. Skolenheten leds av en rektor.